

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 797/2020
02.09.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Александар Каченков адвокат из ..., против тужених Школе за основно и средње образовање „Вуле Антић“, ББ, ВВ, ГГ и ДД сви из ..., чији је пуномоћник Иван Станојковић адвокат из ..., ради поништаја решења о престанку радног односа и других одлука тужене, одлучујући о ревизији тужиле која је изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1133/2018 од 09.10.2018. године, у седници већа која је одржана дана 02.09.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1133/2018 од 09.10.2018. године, става првог изреке.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врању П1 647/17 од 29.01.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилца тражила да суд утврди да су незаконите и да се пониште одлуке тужене школе број .. од 13.08.2007. године, уговор о раду број .. и решење број .. оба од 12.09.2007. године у погледу учесника огласа ГГ расписаног од стране тужене школе за попуну радног места ... на неодређено време, по основу неспуњавања услова кандидата у погледу школске спреме прописаних законом. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилца тражила да се утврди да је незаконит и да се поништи оглас тужене школе објављен у листу „Послови“ од 24.07.2007. године за кандидата ГГ са 100% радног времена за попуну радног места професора ... на неодређено време по основу неисправног текста огласа, односно услова огласа супротних закону, као неоснован. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилца тражила да се утврди да су незаконите и да се пониште одлуке тужене школе за радника ДД, по основу дуплог, неправилног и неизвршеног решења пре објављивања огласа у листу „Послови“ од 02.09.2008 и пре одлуке о избору кандидата по расписаном огласу, као и без измене постојећег решења за ДД, и то: решење о пријему у радни однос .. од 01.09.2008. године, уговор о раду бр. .. од 01.01.2008. године и одлука о избору кандидата .. од 16. 09. 2008. године, као неоснован. Ставом четвртим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилца

тражила да се поништи као незаконита пријава ДД број .. од 05.09.2008. године у току трајања огласа тужене школе од 02.09.2009. године по основу доношења дуплог, неправилног и неизвршивог решења о пријему у радни однос број .. од 01.09.2008. године, као неоснован. Ставом петим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужиља тражила да се утврди да је незаконит и да се поништи оглас тужене објављен 02.09.2008. године за два кандидата ДД и ГГ са 100% радног времена за попуну радног места професора ... на неодређено време по основу поседовања дуплог, неправилног и неизвршивог решења број .. од стране ДД и по основу неисправног текста огласа, односно услова огласа супротних закону, као неоснован. Ставом шестим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тужиља тражила да се утврди да су незаконите и да се пониште одлуке тужене школе број .. од 01.09.2008. године, одлука о избору кандидата број .. од 16.09.2008 и уговора о раду број .. од 01.10. 2008. године, у погледу учесника огласа ГГ расписаног од стране тужене школе за попуну радног места ... на неодређено време по основу неиспуњавања услова кандидата у погледу услова школске спреме прописаних законом. Ставом седмим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужиља тражила да се према туженој школи утврди да је засновала радни однос на неодређено време на пословима професора ... са пуним радним временом са 01.09.2007. године, као даном ступања на рад, као неоснован. Ставом осмим изреке, одбијен је тужбени захтев за утврђење незаконитости и поништаја одредбе члана 3. уговора о раду бр. .. закљученог дана 12.09.2007. године између тужиље и тужене школе у погледу начина заснивања радног односа тужиље на одређено време до избора кандидата по расписаном конкурс, јер су по истом тужиљи одређена мања права од права којима је тужиља засновала радни однос на неодређено време. Ставом деветим изреке је одбијен тужбени захтев којим је тужиља тражила да се туженој школи наложи да исправи своју одлуку број .. од 12.09.2007. године- уговор о раду од 12.09.2007. године у погледу начина заснивања радног односа тужиље, тако да одредба гласи: „на неодређено време са пуним радним временом 100%“, као неоснован. Десетим ставом изреке, одбијен је тужбени захтев тужиље за поништај одлуке тужене школе о избору кандидата број .. од 27.12.2007. године, решења о пријему радни однос број .. од 03.09.2008. године, бр. .. од 11. 02. 2008. године и бр. .. од 12. 09. 2007. године, и решење о престанку радног односа број .. од 30.12.2008. године, као неоснован. Једанаестим ставом изреке, одбијен је тужбени захтев тужиље за утврђење незаконитости и поништаја извода са седнице Школског одбора број .. од 21.04.2009. године по основу доношења једностраног акта који је неправилан и са неистиним чињеничним стањем, као неоснован. Ставом дванаестим изреке, одбијен је тужбени захтев у делу којим је тужиља тражила да се тужена школа обавезе да је врати у радни однос и на послове које је раније обављала, на упражњено радно место професора ... и призна јој кунтинуетет радног односа, као неоснован. Тринаестим ставом изреке, утврђено је повлачење тужбе за исплату зараде и других изгубљених примања од 01.01.2009. године до ступања на рад и уплати доприноса за пензијско и инвалидско осигурање која би припала тужиљи да је радила. Ставом четрнаестим изреке, обавезана је тужиља да туженима накнади трошкове парничног поступка у износу од 258.750,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде па до исплате. Тужиља је поднела предлог за допуну пресуде, а првостепени суд је решењем од 26.03.2018. године исти одбацио као неоснован.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 1133/18 од 09.10.2018. године одбијена је као неоснована жалба тужиље и пресуда Основног суда у Врању П1 647/17 од 29.01.2018. године у ставу првом, другом, трећем, четвртном, петом, шестом, седмом,

осмом, деветом, десетом, једанаестом, дванаестом, тринаестом изреке као и решење Основног суда у Врању П1 647/17 од 26.03.2018. године потврђено. Ставом другим изреке, укинута је пресуда у ставу четранестом изреке и предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужила је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду, у смислу одредбе члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужиле није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Позивање тужиле у ревизији да су разлози дати у образложењу другостепене пресуде нејасни и противречни, указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, која не представља разлог за изјављивање ревизије сагласно одредби члана 407. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужена школа је редовно објављивала огласе за попуњавање слободног радног места ...– одсек ... за више извршилаца, али како се ради о изузетно дефицитарној професији била је принуђена да за те послове привремено ангажује запослене са другим квалификацијама најчешће просветне струке по уговорима о раду на одређено време. По том основу је тужила, дипломирани професор ..., почев од 01.10.1998. године до краја 2008. године са повременим прекидима, по више уговора о раду на одређено време била у радном односу код тужене школе на пословима професора ..., у ком периоду је обавила приправнички стаж и положила стручни испит, као и тужени ГГ и ДД. Одлуком тужене школе о избору кандидата број .. од 13.08.2007. године, изабрани су ГГ тужена у овој парници и ЂЂ. Тужена школа је са туженом ГГ закључила уговор о раду број .. од 12.09.2007. године, а по решењу о пријему у радни однос број .. од 12.09.2007. године, и то на одређено време до 31.08.2008. године. Тужиле је послато обавештење о избору број .. од 13.08.2007. године, поучена је да има право приговора, али она није приложила суду доказе да је искористила право на приговор. Решењем тужене школе број .. од 12.09.2007. године тужила је примљена у радни однос на одређено време са пуним радним временом до избора кандидата по расписаном огласу и закључила уговор о раду број .. од 12.09.2007. године. По расписаном огласу за професора ... од 27.11.2007. године тужила је примљена у радни однос на одређено време, до повратка радника са породилског одсуства тј. до 31.08.2008. године, а према одлуци о избору кандидата број .. од 27.12.2007. године. Дана 24.07.2008. године тужена школа је објавила оглас за пријем два кандидата на радно место ... – одсек ..., али ни по том огласу се нису пријавили кандидати са одговарајућом стручном спремом, па је донета одлука да се у радни однос приме кандидати ГГ и ЂЂ. На расписани оглас у листу „Послови“ од 02.09.2008. године за три наставника ... – ... на неодређено време са 100% радног времена пријавило се шест кандидата, па су поред осталих изабрани тужени ДД и тужена ГГ, а тужила се на овај конкурс није пријавила, али је решењем број .. од 03.09.2008. године распоређена на послове наставника ... са пуним радним временом на одређено време, до повратка запослене са породилског одсуства и на то решење тужила није изјавила приговор. Тужиле је радни однос престао дана 31.12.2008.

године решењем, број .. од 30.12.2008. године. Тужилја је изјавила приговор Школском одобру који је одбијен, а заведен је код тужене под бројем .. од 21.04.2009. године. Дана 01.09.2008. године тужена школа је због хитне потребе одвијања наставе у ..., у истуреном одељењу, донела решење којим је туженог ДД примила у радни однос на одређено време до избора кандидата по расписаном конкурс решењем од 16.09.2008. године. Тужилја се није пријавила на овај оглас, али је уложила приговор директору и Школском одбору, сматрајући да је требало да буде она изабрана.

На основу правилно и потпуно утврђеног чињеничног стања правилно су нижестепени судови примени материјално право, одредбе члана 37. став 1. и 4. Закона о раду (Сл. Гласник 24/2005, 61/2005), којим је прописано да се радни однос заснива за време чије је трајање унапред одређено када су у питању сезонски послови, рад на одређеном пројекту, повећање обима посла које траје одређено време и слично, за време трајања тих потреба, а тако заснован радни однос непрекидно или са прекидима не може трајати дуже од 12 месеци, док је у ставу 2. истог члана прописано да под прекидом из претходног става не сматра се прекид краћи од 30 радних дана, с тим да радни однос на одређено време ради замене привремено одсутног запосленог може се засновати до повратка привремено одсутног запосленог. Радни однос заснован на одређено време постаје радни однос заснован на неодређено време, ако запослени настави да ради најмање пет радних дана по истеку рока на који је засновао радни однос (став 4.).

Одредбом члана 175. став 1. Закона о раду прописано је да радни однос престаје истеком рока за који је заснован.

Одредбом члана 122. став 1. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, број 62/03... 79/05) прописано је да установа може да прими у радни однос на одређено време, без конкурса, лице ради замене одсутног запосленог до 60 дана (тачка 1.) односно до избора кандидата-када се на конкурс не пријави ниједан кандидат, или ниједан од пријављених кандидата не испуњава услове, а најдуже до завршетка школске године (тачка 3).

Одредбом члана 133. истог закона прописано је да на решење о остваривању права, обавеза и одговорности запослени има право приговора органу управљања, у року од осам дана од дана достављања одлуке, односно решења (став 1.); да је орган управљања дужан је да одлучи по приговору у року од 15 дана (став 2.); да ако надлежни орган не одлучи по приговору у утврђеном року или ако запослени није задовољан другостепеном одлуком, може да се обрати надлежном суду у року од 15 дана (став 3.).

У конкретном случају, тужена школа је оспорене уговоре са тужиљом закључила у складу са законом. Сви уговори су закључивани ради замене привремено одсутних запослених и до окончања поступка по објављеним огласима, јер се на огласе није пријавио кандидат који је испуњавао предвиђене услове, због чега нису испуњени прописани услови за преображај радног односа заснованог на одређено време у радни однос на неодређено време. Тужилји је законито отказан уговор о раду због наступања отказног услова, због чега нису основани тужбени захтеви за поништај спорних одлука тужене и враћање тужилје на рад и из разлога што је тужилја била у обавези да пре подношења тужбе поднесе приговор Школском одбору као другостепеном органу

тужене школе, што она није учинила, како су то правилно закључили нижестепени судови. У погледу захтева којима тражи поништај огласа, пријава, одлука школе и уговора о раду закљученим са туженим ГГ и ДД, тужила се није пријавила на огласима чији поништај тражи, нити је њихов избор оспорила пред школским одбором, због чега нема правни интерес за оспоравање конкурса и одлука означених у изреци првостепене пресуде.

На седници школског одбора тужене од 04.02.2009. године тужила је изјавила да није приговарала на одлуку о престанку радног односа, нити оспорила одлуке донете поводом пријаве осталих кандидата, већ је приговорила на решење тј. уговор о раду од 12.09.2007. године, сматрајући да је засновала радни однос на неодређено а не на одређено време, због чега су правилно нижестепени судови прихватили оцену школског одбора, док тужила неосновано побија решење о заснивању радног односа, уговор о раду и остале акте након истека рока за приговор и за покретање судског поступка.

Одлука о одбијању тужбеног захтева за утврђивање незаконитости и поништај извода са седнице школског одбора је правилна и законита, јер се постављеним тужбеним тужила тражи да је извод неправилан и са неистиним чињеничним стањем, иако се тужба за утврђење постојања односно непостојања чињенице може да поднесе једино ако је то предвиђено законом или другим прописом, што није случај у конкретној парници.

Правилна је одлука којом је одбијен тужбени захтев за враћање на рад и признање континуитета радног односа, из напред наведених разлога.

Неосновани су наводи у ревизији тужиле да другостепени суд није одлучио о жалби на решење првостепеног суда П1 број 254/10 од 18.06.2015. године, супротно налогу из решења Апелационог суда у Нишу Гж1 658/17 од 21.04.2017. године, обзиром да је после доношења решења првостепеног суда о реконструисању списка наложено пуномоћнику тужиоца да достави жалбу на напред наведено решење, што он није до окончања поступка учинио.

Неосновани су наводи у ревизији тужиле да тужена ВВ никада није имала акт о заснивању радног односа на послу професора ..., те да је суд изоставио да наведе да су тужени ВВ и ДД незаконито заузели радно место тужили, обзиром да предмет постављеног тужбеног захтева нису била решења којима тужена ВВ заснива радни однос, већ је она ступила у парницу обзиром да је тужила у току поступка субјективно преиначила тужбу према бившој директорки школе ВВ, уместо туженог ББ, по тужби П1 254/10 која је спојена заједно са тужбом тужиле П1 531/09 и П1 98/09 а касније број 530/10, па је по тако спојеним парницама донета одлука у овој правној ствари.

Такође су неосновани у ревизији тужене да је тужену школу заступао адвокат без пуномоћја, обзиром да се пуномоћје за адвоката Ивана Станојковића за све тужене налази у списима предмета.

Са изнетих разлога, ревизија тужене је одбијена као неоснована, а првостепена пресуда потврђена на основу одредбе члана 414. став 1. ЗПП и одлучено као у изреци.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**